

1966

Föstudaginn 5. nóvember 1993.

Nr. 428/1993. **Gunnar Hjaltalín og**
Pórarinn Ragnarsson
gegn
Jóni Erni Ingólfssyni og
Jóni Gunnari Zoëga.

Kærumál. Aðför. Virðisaukaskattur.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Haraldur Henrysson, Garðar Gíslason og Gunnar M. Guðmundsson.

Sóknaraðilar skutu máli þessu til Hæstaréttar með kæru 18. október sl., sem barst Hæstarétti 25. sama mánaðar. Þeir krefjast þess, að heimilað verði, að fjárnám verði gert í eignum varnaraðila til tryggingar greiðslu skuldar, að fjárhæð 7.900 krónur.

Af hálfu varnaraðila eru ekki gerðar kröfur í kærumálinu, og frá þeim hefur ekki borist greinargerð.

Sé í dómsmáli dæmdur málskostnaður, sem bera á virðisaukaskatt samkvæmt upphafsákvæði og 1. tl. 3. gr. laga nr. 50/1988 um virðisaukaskatt, má aðför gera til tryggingar málskostnaðinum að viðbættum virðisaukaskatti, þótt hans sé eigi getið í dómsorði, enda fari ekki á milli mála, að skatturinn sé ekki innifalinn í málskostnaðinum. Í dómi Hæstaréttar, sem vitnað er til í hinum kærða úrskurði og krafa sóknaraðila byggist á, er skýrt tekið fram, að ekki hafi verið tekið tillit til virðisaukaskatts. Eigi er um það deilt, að borið hafi að reikna virðisaukaskatt af umræddum kærumálskostnaði. Samkvæmt því ber að taka til greina kröfu sóknaraðila um, að fjárnám megi gera hjá varnaraðilum til tryggingar greiðslu framangreindrar skuldar, sem sundurliðast í virðisaukaskatt, 4.900 krónur, og aðfarargjald til ríkissjóðs, 3.000 krónur, sbr. 2. mgr. 2. gr. laga nr. 88/1991 um aukatekjur ríkissjóðs.

Kærumálskostnaðar er ekki krafist.

D ó m s o r ð:

Framangreind krafa sóknaraðila, Gunnars Hjaltalíns og Pórarins Ragnarssonar, að fjárnám megi gera í eignum varnar-

1967

aðila, Jóns Arnar Ingólfssonar og Jóns Gunnars Zoëga, til tryggingar greiðslu á 7.900 krónum, er tekin til greina.

Úrskurður Héraðsdóms Reykjavíkur 8. október 1993.

I.

Mál þetta, sem þingfest var 10. september sl. og tekið til úrskurðar að loknum munnlegum málflutningi 24. sama mánaðar, er rekið eftir XIII. kafla laga nr. 90/1989 um aðför á grundvelli aðfararbeiðni, sem beint var til Héraðsdóms Reykjavíkur samkvæmt heimild í 3. mgr. 11. gr., sbr. 14. gr. sömu laga.

Sóknaraðilar eru gerðarbeiðendur, Gunnar Hjaltalín, kt. 080646-4109, Sævangi 44, Hafnarfirði, og Þórarinn Ragnarsson, kt. 271145-3499, Ystaseli 24, Reykjavík.

Varnaraðilar eru gerðarpólar, Jón Örn Ingólfsson, kt. 200444-4429, Haukanesi 21, Garðabæ, og Jón Gunnar Zoëga, kt. 090643-2239, Reynimel 29, Reykjavík.

Endanlegar dómkröfur sóknaraðila eru þær, að gert verði fjárnám hjá varnaraðilum til tryggingar skuld, að fjárhæð 7.900 kr.

Dómkröfur varnaraðila eru þær, að kröfu sóknaraðila um, að gert verði fjárnám hjá varnaraðilum til tryggingar umkrafinni skuld, verði hafnað. Til vara er þess krafist, að í úrskurði verði kveðið á um, að málskot á honum fresti aðfarargerð, sbr. 3. mgr. 84. gr. aðfararlaga nr. 90/1989.

Með símbréfi, dags. 1. september 1993, fóru gerðarbeiðendur þess á leit með vísan til 1. mgr. 14. gr. aðfararlaga nr. 90/1989, að annar gerðarpóllanna samkvæmt aðfararbeiðni þeirra, Jón Gunnar Zoëga, yrði boðaður til þinghalds við meðferð beiðninnar. Málið var þingfest 10. september sl., og var þá sótt þing af hálfu varnaraðilans, Jóns Gunnars Zoëga. Málinu var frestað til 24. sama mánaðar, en er málið var tekið fyrir þann dag, kvaðst lögmaður varnaraðila sækja þing fyrir báða gerðarpóla samkvæmt aðfararbeiðni sóknaraðila, þá Jón Gunnar Zoëga og Jón Örn Ingólfsson. Lögmaður sóknaraðila kvaðst samþykkja, að Jón Örn Ingólfsson gengi inn í málið sem annar varnaraðila.

II.

Í framangreindri aðfararbeiðni sóknaraðila er þess krafist, að gert verði fjárnám hjá varnaraðilum til tryggingar skuld, sem sóknaraðilar sundurliða þannig:

Höfuðstóll	kr. 20.000,00
Virðisaukaskattur 24,5%	— 4.900,00
	kr. 24.900,00

Sóknaraðilar kveða höfuðstól skuldar þessarar kærumálskostnað samkvæmt dómi Hæstaréttar Íslands, upp kveðnum 28. maí 1993, í kærumálinu nr. 225/1993: Jón Örn Ingólfsson og Jón Gunnar Zoëga gegn Gunnari Hjaltalín og Þórarni Ragnarssyni.

Sóknaraðilar kveða tekið fram í dóminum, að ekki sé við ákvörðun kærumálskostnaðar tekið tillit til virðisaukaskatts. Þar sem lögmönnum sé samkvæmt 3. gr. laga nr. 50/1988 um virðisaukaskatt skylt að innheimta virðisaukaskatt af þjónustu sinni, sé gerð krafa um, að fjárnám verði gert fyrir jafnvirði skattsins auk höfuðstóls.

Við þingfestingu málsins 10. september sl. reiddi lögmaður varnaraðila fram í réttinum greiðslu á höfuðstól kröfu sóknaraðila, að fjárhæð 20.000 kr., og eru því endanlegar dómkröfur sóknaraðila eins og að framan greinir. Við munnlegan málflutning kvað lögmaður sóknaraðila ekki krafist dráttarvaxta af þeirri fjárhæð, svo sem krafist sé í aðfararbeiðninni.

— — —

IV.

Heimilt er að leita úrlausnar héraðsdóms um ágreiningsefni máls þessa með þeim hætti, sem sóknaraðili hefur kosið, sbr. 3. mgr. 11. gr., 14. gr. og XIII. kafla laga nr. 90/1989 um aðför.

Samkvæmt 2. mgr. 1. gr. 1. nr. 90/1989 um aðför verður aðför til fullnustu kröfu samkvæmt 1. mgr., eftir því sem við á, einnig gerð fyrir verðbótum, vöxtum og lögbundnum vanskilaálögum, kostnaði af kröfu, málskostnaði eða innheimtukostnaði, endurgjaldi kostnaðar af gerðinni sjálfri og væntanlegum kostnaði af frekari fullnustugerðum. Í athugasemdum með ákvæðinu í greinargerð, sem fylgdi lagafrumvarpinu, segir, að hér sé gert ráð fyrir, að ef aðfarar er krafist á grundvelli dóms, úrskurðar eða sáttar, sé tiltekið, að hverju leyti verðbætur, vextir, málskostnaður og eftir atvikum fleiri liðir fylgi höfuðstól kröfunnar. Talning 2. mgr. snúi þannig einkum að öðrum en þessum aðfararheimildum. Í 2. mgr. 36. gr. laganna er hins vegar gert ráð fyrir, að sýslumaður ákveði, til hvers kostnaðar gerðarbeiðandi á tilkall úr hendi gerðarþola vegna gerðarinnar sjálfar, að því leyti sem hann hefur ekki verið ákveðinn með dómi, úrskurði eða sátt.

Samkvæmt þessu er því í aðfararlögum nr. 90/1989 gert ráð fyrir, að ef aðfararheimild er reist á dómi, úrskurði eða sátt, verði ekki gerð aðför fyrir öðrum fjárkröfum en þeim, sem í aðfararheimild greinir, en sýslumaður ákveði, að hvaða leyti gerð verði aðför fyrir endurgjaldi kostnaðar af gerðinni sjálfri.

Í 2. mgr. 114. gr. 1. nr. 91/1991 um meðferð einkamála segir, að í dómsorði skuli aðalniðurstaða máls dregin saman, svo sem sýkna, ef sýknað er af öllum efniskröfum, kröfur stefnanda, sem eru teknar til greina, o. s. frv. Í athugasemdum við ákvæði þetta í greinargerð með frumvarpi að 1. nr. 91/1991 segir, að efnislega svari fyrirælin um þetta til ákvæða 2. mgr. 193. gr. eldri laga nr. 85/1936, en í því ákvæði sagði m. a., að í dómsorði skyldi greina aðalniðurstöðu máls, þ. á m. það, sem fullnægja skyldi með aðför. Með vísan til þessa svo og viðurkenndra fræðikenninga á þessu sviði verður að telja, að einungis dóms- eða úrskurðarorð dóma og úrskurða geti verið grundvöllur aðfarar, en ekki ummæli í forsendum, ef ekki er vísað til þeirra í dómsorðum eða ályktarorðum.

Í dómsorði dóms Hæstaréttar, sem sóknaraðilar reisa kröfu sína á, segir, að sóknaraðilar, þ. e. varnaraðilar máls þessa, skuli greiða varnaraðilum, þ. e. sóknaraðilum máls þessa, 20.000 kr. í málskostnað. Er dómsorðið fyllilega skýrt að þessu leyti. Í forsendum dómsins segir hins vegar, að við ákvörðun kærúmálskostnaðar hafi ekki verið tekið tillit til virðisaukaskatts.

Varnaraðilar hafa þegar greitt sóknaraðilum tildæmdan kærúmálskostnað, að fjárhæð 20.000 kr., en eftir standa 7.900 kr., sem sundurliðast þannig, að 4.900 kr. eru vegna 24,5% virðisaukaskatts af kærúmálskostnaðinum og 3.000 kr. eru vegna aðfarargjalds í ríkissjóð. Með vísan til þess, sem að framan er rakið, og þeirrar meginreglu réttarfars, að á dómpóla verði ekki lagðar víðtækari skyldur en dómsorð kveður á um samkvæmt skýrri orðanna hljóðan, þykir ekki unnt að heimila aðför til fullnustu fyrrgreindri kröfu sóknaraðila. Er því hafnað kröfu sóknaraðila um, að gert verði fjárnám hjá varnaraðilum til tryggingar greiðslu fyrrnefndrar fjárhæðar.

Úrskurðinn kvað upp Ragnheiður Bragadóttir, fulltrúi dómstjóra.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Framangreindri kröfu sóknaraðila, Gunnars Hjaltalíns og Þórarins Ragnarssonar, að gert verði fjárnám hjá varnaraðilum, Jóni Erni Ingólfssyni og Jóni Gunnari Zoëga, er hafnað.